

"אורות הפרשה" עלון פרשת השבוע כיתה קטנה אבל גדולה!

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת שלח לך – טז' סיוון תשע"ד ♦ עלון 102

"כל דבר יש לו צד נשגב וצד שפל,
וקוים רבים בין שני הצירים הללו,
וכ"א תופס כדי כל דבר במקום הראוי
לו." (שמונה קבצים, א', תתע"ז)

העלון יצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

תיקון חטא המרגלים בחיבת הארץ - הרב ארי יצחק שבט

עניין 'תשובת המשקל' הוא מוטיב מרכזי במשנתם המוסרית של חסידי אשכנז, ובמיוחד אצל רבי יהודה החסיד, ורבי אלעזר מוורמייזה, בעל ספר הרוקח.

למעשה, גרעין הרעיון נמצא כבר אצל חז"ל. שכן המושג מוכר היטב במנהג "תיקון ליל שבועות", לפיו נוהגים ללמוד כל הלילה כדי "לתקן" את מה שלא התעוררו בני ישראל בבוקר של מתן תורה. מובנים על כן דברי מרן הראי"ה קוק זצ"ל שדורנו צריך לבוא לתקן את חטא המרגלים אשר אנו קוראים עליו בפרשתנו, בלשון שכינה אותו דוד המלך בספר תהילים, "וימאסו בארץ חמדה".

"יסוד הגלות והשפלות הנמשך בעולם בא רק ממה שאין מודיעים את ארץ ישראל, את ערכה וחכמתה, ואין מתקנים את חטא המרגלים שהוציאו דיבה על הארץ, בתשובת המשקל: להגיד ולבשר בעולם כלו הודה והדרה, קדושתה וכבודה, והלואי שנזכה אחרי כל ההפלות כולן, מצדנו, להביע אף חלק אחד מרובה מחמדת ארץ חמדה ומהדרת אור תורתה ועלוי אור חכמתה ורוח הקדש המתנוסס בקרבה". (אגרות הראיה א, איגרת צו, עמ' קיב)

רעיון תיקון חטא המרגלים על ידי החלוצים בשיבת ציון של הדורות האחרונים הינו מוטיב מרכזי גם בספרו של הקדוש ר"י טייכטל הי"ד, "אם הבנים שמחה". יתכן שתורת ר' נחמן עמדה לפני עיני הרב זצ"ל, "אם היה האדם מאמין באמת בקדושת ארץ ישראל חלק מאלפי אלפים מכמו שהוא באמת, בוודאי היה רץ ופורח לארץ ישראל בכל כוחות ולא היה שום מונע שימנעוהו...".

הרב מדגיש גם פן אחר של תשובת המשקל ביחס לתנועה הציונית, "ואם נחרבנו, ונחרב העולם עמנו, על ידי שנאת חינום, נשוב להיבנות, והעולם עמנו יבנה, על ידי אהבת חינום". (אורות הקודש ג, עמ' שכד)

למשפחת כיתה י/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה י/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות

מין הראי"ה קוק העריך ביותר את הגאון רבי ישראל סלנטר זצ"ל, והפליג רבות בשבחו. במאמר מקיף שכותרתו 'גדול וגיבור', מרחיב הראי"ה לספר ולתאר בהערכה גדולה את אישיותו הדגולה של הגר"ס. [המאמר מופיע בספר 'מאמרי הראי"ה'].

כשהודפס המאמר בחוברת 'שערי ציון' (כסלו תרצ"ג) הקדים הראי"ה את המשפטים הבאים: "כל מה שנכתוב אודות גדולתו של האדם הגדול בענקים, אדיר החסידות, ופאר גאוני ישראל בדור הגדול שעבר, אין בו אפילו לתת מושג וחלק נחשב, מתפארת קדושתו וגדולתו ז"ל. וחובה קדושה היא להעמיק חקר בכבודו של גאון עולם, אשר השיב את עטרת היראה האמיתית בגבול ישראל, באותה התקופה אשר התחילו פרצים מצדדים שונים להתגלות בחומת אש-דת. טרם נחקרו עוד מעמקי-התהומות אשר נחשפו במרחבי רוחו הגדול. אבל אם יעלה בידינו לעשות איזו התחלה זעירה, להאיר את אופקינו הכהים, על ידי גילויים של איזה קוים שבאור-היקרות הזה, אשר עבר כעמוד-אש במחנה ישראל – גם זאת נחשב למפעל רב-ערך".

[תנועת המוסר' ח"א עמ' 287].

משנת - הראי"ה זצ"ל

אַרְץ אֲשֶׁר הוּא זֶבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ [יד, ח].

"ארץ זבת חלב ודבש" - מלבד פשוטו של מקרא, נרמז כאן כוחה המופלא של ארץ הקודש, שמסוגלת היא להפוך טמא לטהור [עיין 'עולת ראי"ה' ח"א, עמ' מ].

בחלב שנינו "דם נעכר ונעשה חלב", ועל קביעתו זו של ר' מאיר, אמרו חז"ל "מאי טעמא דר' מאיר דכתיב מי יתן טהור מטמא לא אחד" [נדה טו]. והדבש שעניינו הוא דבש התמרים [כתובות קיא], מסורת היא בידינו מפי ראשונים שכולל הוא גם דבש דבורים [כמבואר בשו"ת הרדב"ז סי' תתקסב], והותר לנו גם דבש זה באכילה, אעפ"י שכלל גדול הוא ש"כל היוצא מן הטמא - טמא", "מפני שמכניסות אותו (הדבורים) לגופן ואין ממצות אותו מגופן" [בכורות ז:], "שאוכלין מפרחי האילן ומהן נעשה הדבש במעיהן" [רש"י].

והרי לנו שיתופו של כח טמא לאכילה, ביצירתו של דבר מאכל משובח, שנשתבחה בו ארץ ישראל, כי זה כוחה של קדושת הארץ, להתגבר על ענייני טומאה ולשעבדם לכל הדברים שבקדושה".

[קובץ 'תורה שבעל פה' חוברת כז עמ' י' - יא].

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד